

ЦИЛЈЕВА:

За Црну Гору на годину 8 круна, на по године 4 круне.
За Аустро-Угарску, Босну и Херцеговину на годину 12 кр. на по године 6 круна.
За све остале земље годишње 20 франка у злату, на по године 10 франка у злату.
Претплата се прима само у годишњим и полугод. роковима.
Поједини број 20 пара.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Претплата се шаље поштом у средно администрацији „Глас Црногорца“ на Цетиње, а коме је паручије, г. Велу Рамадановићу, К. Ц. агенту у Нотор.

Донес се шаље Уредништву. Рукописи се не враћају.

За огласе плаћа се: за сваку ријеч или за број од пет цифара по 4 пара за први пут, а за сваки даљи пут по 2 пара.

Власник: Државна Штампарија

Издаје суботом

Одговорни уредник: Филип Јерговић.

СЛУЖБЕНИ ДИО.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На предлог Нашег Министра Војног производимо:

У чин официра народне војске, подофицира Лабуда П. Вукића, из баталиона Селачко-Шестанског.

Наш Министар Војни нека изврши овај указ.

Цетиње, 13. августа 1907. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Војни, Генерал ађутант,
Бригадир Митар Мартиновић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На предлог Нашег Министра Војног рјешавамо:

да се Петру В. Лекићу, досадањем поручнику стојеће војске, уважи оставка, коју је поднио на државну службу.

Наш Министар Војни нека изврши овај указ.

Цетиње, 16. августа 1907. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Војни, Генерал ађутант,
Бригадир Митар Мартиновић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На предлог Нашег Министра Војног а по саслушању Нашег Министарског Савјета, ријешили смо и рјешавамо:

да се официри народне војске, Велу Костић и Зубо Костић из баталиона Жупског ставе у пензију, која им по годинама службе припада.

Наш Министар Војни и Наш Министар Финансија и Грађевина нека изврше овај указ.

Цетиње, 17. августа 1907. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Војни, Генерал ађутант,
Бригадир Митар Мартиновић с. р.

Министар Финансија и Грађевина,
Душан Вукотић с. р.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО.

Дворске и дипломатске вијести.

— Њ. Кр. В. Господар вратио се у недјељу с Ловћена на Цетиње.

Истога дана вратио се и Њ. Кр. В. Књаз Нашљедник с Тополице, а у уторник и Њ. В. Књаз Мирко с Крушевца.

— Њ. Кр. В. Господар примио је писмо од Њ. В. руског Цара Николе, којим Га извјештава о вјенчању Њ. Ц. Вис. Великог Књаза Николаја Николајевича са Њ. Ц. Вис. Књагињом Анастасијом Николајевном Романовском, Херцогинjom Лајхтенбершком.

— У сриједу, 15. о. мј., поводом двадесетогодишњице владања Њ. Кр. В. Књаза Фердинанда од Бугарске, одржато је послје св. литургије у манастирској цркви благодарене, на коме је чинодјејствовао Високопреосвештени Г. Митрополит Митрофан са мјесним свештенством, а присуствовали су: бугарски дипломатски агент г. Др. Н. Колушев са госпођом, председник Министарског Савјета г. Др. Л.

Томановић с начелником Министарства иностраних дјела г. Славом Рамадановићем, ађутант г. Нико Пејановић — сви у потпуној паради, великодостојници, чиновници и многобројно грађанство. Послије благодарене примао је г. Др. Колушев у стану бугарске легације честитања. У име Њ. Кр. В. Господара честитао је ађутант г. Михаил Поповић; у име Њ. Кр. В. Књаза Нашљедника ађутант г. Нико Пејановић; Њ. В. Књаз Мирко дошао је лично на честитање, а у име Књажевске Владе честитао је председник Министарског Савјета г. Др. Л. Томановић с начелником г. С. Рамадановићем. На честитању су били и чланови дипломатског кора, други наши министри, великодостојници и виши чиновници, док је пред легацијом за то вријеме свирала војена музика.

Поводом овог владарског јубилеја измијењени су између Њ. Кр. В. Господара, Њ. Кр. В. Књаза Нашљедника и Њ. Кр. В. Књаза Фердинанда најсрдачнији телеграми.

— Г. капетан де Томасон, олд, француски војни аташе, допутовао је на Цетиње.

Записници сједница Нар. Скупштине

ЗАПИСНИК

од 24. фебруара 1907.

LXXIII. редовни састанак редовног сазива Народне Скупштине.

Почетак у 3 сата послје подне.
За министарским столом: г. Г. Церковић и повјереник Књ. Владе, г. М. Ђуровић.
Председник отвара LXXIII. сједницу.
Секр. Павићевић чита записник LXXII. сједнице, који је примљен без примједба.
За тим чита молбе и жалбе, и то: Илије С. Гаговића из Пиве; Ника Маркова Јабучанина из Цетиња; Стевана Ж. Алексића из Дробњака; барјактара Тодора Пајића из Пиве; Андрије М. Станића из Андријевице; и Радивоја Делевића из Васојевића;

Даље чита предлог Васа Ђулафића, односно слободног продавања стоке у нашој граници селима: Бучу, Виницкој, Горњим селима и Пешцима.

Напољетку чита извјешће мин. пред., заступника министра војног, г. А. Радовића, којим извјештава, да ће на интерпелацију г. М. Николића, односно малих плата официра народне војске; на питање г. Сп. Радуловића, односно прошлогодишњег, преустројства војске; на питање попа Ш. Глиговића, односно постављања команданта Вучедолске бригаде, одговорити 10. марта т. год.

Прелази се на дневни ред.
Извјестилац чита тачку 26., по којој узимају учешћа у објашњење г. г. Шобарић и Митар Ђуровић, послје којега је ова тачка примљена по пројекту.

Извјестилац чита тачку 27., по којој узимају учешћа у објашњење г. г. Н. Јовановић, М. Ђуровић, Вулетић, Ристо Поповић, Радоје Поповић, Пилетић и Љ. Бакић, послје којега је такса по овој тачки смањена са 2 на 1 круну.

Извјестилац чита тачку 28., по којој је тарифа смањена са 1 кр. на 50 пара.

Извјестилац чита тачку 29., по којој су узели учешћа у објашњење, и то изјашњајући се за редакцију по пројекту, г. г. Пилетић, Ђетковић, М. Ђуровић и Вукчевић; а против редакције, т. ј. да се такса смањи, г. г. Вулетић, Љ. Бакић, Ристо Бошковић, Дожић, Тошковић, Ј. Пламенац и Бајагић, послје чега је такса по овој тачки смањена са 5 на 2 круне.

Извјестилац чита тачку 30., по којој узимају учешћа у објашњење г. г. Н. Јовановић, Дожић и Шобарић, послје којега је такса по овој тачки смањена са 1 кр. на 50 пара.

Тачка 32. примљена је смањивањем такса са 1 кр. на 50 пара.

Тачка 33. примљена је по пројекту; а по тачки 34., повишена је такса са 10 на 20 круна.

Извјестилац чита тачку 35., по којој су узели учешћа у објашњење г. г. Ђетковић, Пилетић, Л. Јововић, Љ. Бакић, Вулетић, С. Ђурашковић, поп Ш. Глиговић, М. Вукотић, Тошковић и поп Вуко Чејовић, послје којега је Скупштина примила ову тачку по редакцији одборовој, т. ј. с таксом од 10. кр., и то с 34 против 20 гласова.

Даје се 10 минута одмора.

Послије одмора.

Председник наставља прекинуту сједницу.

Извјестилац чита тачку 36., по којој узимају учешћа у објашњење г. г. Вулетић, Тошковић и Шобарић, послје којега је такса по овој тачки усвојена по пројекту.

Тачка 37. примљена је по пројекту без претреса.

Извјестилац чита тачку 38., по којој узимају учешћа у објашњење г. г. Шобарић Тошковић и Р. Бошковић, послје којега је ова тачка примљена по пројекту.

Извјестилац чита тач. 39., 40., 41., и 42., по којој су узели учешћа у објашњење г. г. Вулетић и Ђетковић, послје којега је тач. 42. примљена по пројекту.

Тачка 43. примљена је по пројекту; а такса по тач. 44. смањена је са 1 кр. на 50 пара.

Извјестилац чита тач. 45., по којој су узели учешћа у објашњење г. г. Н. Јовановић, М. Ђуровић, вој. Сочича, Радоје Поповић, Тошковић, Павићевић, Шобарић, Вулетић, Дожић, В. Кривокапић, Бајагић, В. Церковић, Пилетић, поп Н. Симиновић, Сава Драговић, Ђулафић, Л. Јововић и Ристо Бошковић, послје којега су истакли своје редакције, г. г. Шобарић: „да се такса по пројекту наплаћује само онда, кад се стока извози на страну, а не кад се продаје кроз унутрашњост;“ и Пилетић: „да се такса по пројекту наплаћује на крупну, а не на ситну стоку, а кад се извози на страну, да се такса наплаћује на ситну и на крупну стоку по пројекту.“ Ове двије редакције стављене су на гласање, али због опструкције Председништво је било принуђено закључити сједницу, а на идућој ће се претрес овога члана продужити.

Сједница је закључена у 6^{3/4} послје подне, а LXXIV. заказана за 26. о. мј. у 2 сата послје подне.

Секретари,
Љуб. Бакић,
Милица Павићевић.

Председник
Народне Скупштине,
В. Шако Петровић.

ЗАПИСНИК

од 26. фебруара 1907.

LXXV. редовни састанак редовног сазива Народне Скупштине.

Почетак у 3 сата послје подне.
За министарским столом: г. Церковић и повјереник Књ. Владе, г. М. Ђуровић.

Председник отвара LXXIV. сједницу.
Секр. Павићевић чита записник LXXIII. сједнице, који је примљен без примједба.

За тим чита молбе и жалбе, и то: Зарије Шуковића из Цетиња; Сава М. Вукчевића из Бјелица; Спасоја П. Килибарде из Бањана; Радована М. Контчића из Никшића, и Новице Томовића из Језера.

Послије чита указ Њ. Кр. В. Књаза Господара, којим овлашћује председника Министарског Савјета мин. ин. дјела, да може Народној Скупштини, сазваној у редован сазив за 1906. год., поднијети на рјешење предлог трговинског уговора између Књажевине Црне Горе и Краљевине Србије, који је указ Скупштина стојећи саслушала и поздравила са бурним: Живео!

Председник наглашује, како је овај уговор Скупштина братске нам Краљевине Србије примила без дискутовања, кличући, живјела Србија, што је Скупштина одушевљено прихватила.

Налосљетку се чита предлог попа Ш. Глиговића, односно грађења пута од Никшића до Велимја.

С. Драговић тражи, да се изабере одбор за посланичке предлоге, који су до сад истоме предати, а да се за предлоге, који још нијесу кроз секције прошли, избере нови одбор. По овоме питању узимају учешћа г. г. Н. Јовановић, Љ. Бакић, С. Вулетић, Дожић, Пилетић,

Ј. Пламенац и мин. Церковић, послје чега је Скупштина ријешала, да се за сваки нови предлог избере нарочити одбор.

Прелази се на дневни ред.

Настаје претрес чл. 45., за који се на прошлој сједници није донијела одлука, а по којему је Скупштина на овој сједници усвојила редакцију г. С. Шобарића.

Извјестилац чита тач. 46. и 47. које су примљене по пројекту; такса по тач. 48. смањена је са 2 на 1 кр.; а тач. 49. и 50. примљене су по пројекту.

Извјестилац чита тач. 51., по којој узимају учешћа у објашњење г. г. Шобарић, Вулетић, Вујисић, Пилетић, Н. Бајагић, Н. Татар, Ристо Бошковић, д-р Марушић, Н. Јовановић и Радоје Поповић, послје чега је такса по овој тачки примљена по редакцији Шобарића, т. ј.: за допуштење апотеке у Цетињу и Подгорици по 200 кр.; за остале обласне вароши, сем Колашина, као и за варош Улцињ по 100 кр.; а за остале варошице као и за обласну варош Колашин по 30 кр.

Извјестилац чита тач. 52. по којој узимају учешћа у објашњење г. г. Пилетић, Вулетић, Шобарић и Ристо Поповић, послје којега је усвојено, да се такса по овој тачки наплаћује у пола цијене по тарифи тач. 51.

Извјестилац чита одборску редакцију за нову 53. тач., по којој узимају учешћа г. г. Пилетић, Шобарић, Ристо Поповић и Дожић, послје којега је примљена редакција одборова, да се по овој тачки наплаћује такса за дозволу приватним љекарима по 100 круна.

Извјестилац чита тач. 53. пројекта за 54. извјештаја, која је примљена по пројекту; даље чита тач. 54. за 52. извјештаја, по којој узимају учешћа у објашњење г. г. Ристо Поповић и Шобарић, послје чега је ова тачка примљена по пројекту.

Извјестилац чита тач. 55. за 56. извјештаја, по којој је смањена такса са 3 на 2 круне, у смислу предлога Шобарића.

Тач. 56. пројекта примљена је за тач. 57. извјештаја. Тач. 57. пројекта примљена је за тач. 58. извјештаја смањивањем таксе са $\frac{1}{5}$ на $\frac{1}{10}$, у смислу предлога Шобарића.

Усвојене су:

Тач. 58. пројекта за тач. 59. извјештаја
" 59. " " " 60. "
" 60. " " " 61. "
" 61. " " " 62. "
" 62. " " " 63. "

Тач. 63. пројекта примљена је за тач. 64. извјештаја, смањивањем таксе са 10 на 5 пара.

Извјестилац чита тачку 64. за 65. извјештаја, по којој узимају учешћа у објашњење г. г. Шобарић и Пилетић, послје чега је ова тачка примљена по пројекту.

Извјестилац чита редакцију одборову за нову тач. 66. извјештаја односно преноса повластице с таксом од кр. 50., по којему су узели учешћа у објашњење г. г. Пилетић, Ристо Поповић и Радоје Поповић, послје којега је ова тачка примљена по редакцији одборовој.

Тач. 65. пројекта примљена је за тач. 67. извјештаја.

Извјестилац чита тач. 66. пројекта за 68. извјештаја, по којој узимају учешћа у објашњење г. г. Ристо Поповић, М. Ђуровић, Шобарић, Вулетић и Пилетић, послје којега је такса по овој тачки смањена са 50 на 20 пара.

Тач. 67. пројекта примљена је за тач. 69. извјештаја, смањивањем таксе по истој са 50 на 20 пара.

Даје се 10 минута одмора.

Послије одмора.

Председник наставља прекинуту сједницу.

Извјестилац чита редакцију одборову за нову 70. тачку извјештаја, која је примљена.

Извјестилац чита тач. 68. за 71. извјештаја, по којој узимају учешћа г. г. Вулетић, Шобарић и Пилетић, послје којега је усвојена редакција Пилетића, да се такса по овој тачки наплаћује по прописима закона о пасошима.

Извјестилац чита тач. 69. пројекта за 72. извјештаја, по којој узимају учешћа у објашњење г. г. Пилетић, Дожић, В. Кривокапић и Љ. Бакић, послје којега је по овој тачки такса смањена са 2 на 1 круну.

Извјестилац чита тач. 70. пројекта за 73. извјештаја, по којој је тачки смањена такса са 1 кр. на 50 пара; за тим чита тач. 71. пројекта за 74. извјештаја, по којој узимају учешћа у објашњење г. г. Љ. Бакић, Вулетић, Пилетић, Шобајић, В. Кривокапић, М. Раичевић, М. Ђуровић, Л. Јововић, Дожић, Н. Бајагић и Ј. Тошковић, послје чега је ова тачка примљена по пројекту, а тако и тач. 72. за 75. Сједница је закључена у 6³/₄ послје подне, а LXXV. заказата за 27. о. мј. у 3 сата послје подне.

Секретари: **Љуб. Бакић,**
Милија Павићевић.
Председник Народне Скупштине, **В. Шако Петровић.**

ЗАПИСНИК

од 27. фебруара 1907.

LXXV. редовни састанак редовног сазива Народне Скупштине.

Почетак у 3 сата послје подне.

За министарским столом г. г. министар Церовић и повјереник Књ. Владе, г. М. Ђуровић.

Председник отвара LXXV. сједницу.

Секретар Павићевић чита записник LXXIV. сједнице, који је примљен без примједба.

Затим чита молбе и жалбе, и то: кмета Кречка Благојевића из Буковаче; оф. Шћепана Аџића с друштвом из Пиве; Митра Бојовића из Васојевића и Стане Ст. Шарановића из Бјелопавлића.

Пилетић тражи, да сједнице почињу у 2 сата послје подне, пошто посланици одоцнивају, кад се сједница заказује у 3 сата.

Ј. Пламенац пита, оће ли председништво обавијестити владу за избор у капетанији Пјешивачкој — и пошто је добио одговор од председника, да је то дужност владе, а не председништва — изјављује, да ће по овој ствари интерпелити надлежног министра.

Шобајић објашњује како је корисније у 3 сата почињати сједнице с погледом на рад појединих одбора. Напомиње, да је узрок, што није избор извршен у кап. Пјешивачкој, због бирчког материјала, који је новим законом о изборима народних посланика предвиђен.

Дожић тражи, да се у интересу рада и угледа упозоре посланици долазити у одређено вријеме на сједнице.

Прелази се на дневни ред.

Извјестилац чита тач. 73. пројекта за 76. извјештаја, и тач. 74. за тач. 77., по којој узимају учешћа у објашњење г. г. Љ. Бакић и Дожић, послје којег је ова тачка примљена по пројекту.

Извјестилац чита тач. 75. пројекта за 78. извјештаја, по којој узимају учешћа у објашњење г. г. Вулетић, Рад. Поповић, Љ. Бакић, Шобајић, М. Николић, Н. Јовановић, Пилетић, Ристо Бошковић, послје којег је ова тачка примљена по пројекту.

Извјестилац чита тач. 76. пројекта за 79. извјештаја, по којој узимају учешћа г. г. Љ. Бакић, Шобајић, Вулетић, Гојнић и Н. Јовановић, послје којег је ова тачка примљена у смислу предлога Љ. Бакића, т. ј. смањивањем и то; за тач. а, са 2 на 1 круну; за тач. б, са 3 на 2 кр. и за в, са 5 на 3 круне.

Тач. 77. прој. примљ. је за 80. извјештаја.
" 78. " " " " 81. "
" 79. " " " " 82. "
" 80. " " " " 83. "
" 81. " " " " 84. "

Извјестилац чита тач. 82. за тач. 85. извјештаја, по којој узимају учешћа у објашњење г. г. Н. Јовановић, Рад. Поповић, Љ. Бакић и Вулетић, послје којег је ова тачка примљена по пројекту.

Извјестилац чита тач. 83. пројекта за 86. извјештаја, по којој узимају учешћа у објашњење г. г. Н. Јовановић, Љ. Бакић, поп Милосав Томић, Дожић и Пилетић, послје којег је ова тачка примљена по пројекту.

Тач. 84. пројекта примљена за тач. 87. извјештаја; а тач. 85. за 88. извјештаја, смањивањем таксе са 2 на 1 круну.

Извјестилац чита тач. 86. пројекта за 89. извјештаја.

Митар Ђуровић предлаже, да се унесе нова тачка за таксу адвокатских пуномоћника, пошто су исти предвиђени законом о судској надлежности.

Љ. Бакић противан је мишљењу Ђуровића, док не постану адвокати у потпуном смислу ријечи.

В. Кривокапић слаже се са Бакићем.

Тач. 87. пројекта примљена је за тач. 90. извјештаја.

Извјестилац чита тач. 88. пројекта за 91. извјештаја, по којој узимају учешћа г. г. Н. Јовановић и Љ. Бакић, послје којег је ова тачка примљена по пројекту.

Извјестилац чита редакцију за нову тач. 93. извјештаја, која је примљена у смислу редакције Љ. Бакића.

Тач. 89. прој. примљ. је за тач. 93. извјеш.
" 90. " " " " 94. "
" 91. " " " " 95. "
" 92. " " " " 96. "
" 93. " " " " 97. "
" 94. " " " " 98. "
" 95. " " " " 99. "
" 96. " " " " 100. "

Извјестилац чита тач. 97. пројекта за тач. 101. извјештаја, по којој узимају учешћа г. г. Шобајић и поп Никола Симоновић, послје којег је такса по овој тачки смањена са 20 на 10 пара, у смислу редакције попа Н. Симоновића.

Тач. 98. прој. примљ. је за тач. 102. извјеш.
" 99. " " " " 103. "
" 100. " " " " 104. "
" 101. " " " " 105. "

смањивањем таксе са 1 кр. на 50 пара. Извјестилац чита тач. 102. пројекта за 106. извјештаја, која је примљена по редакцији Шобајића.

Тач. 103. прој. примљ. је за тач. 107. извј.
" 104. " " " " 108. "
" 105. " " " " 109. "

по којој је тачки смањена, такса са 3 на 1 круну у смислу предлога Шобајића.

Тач. 106. пројекта примљена је за 110. извјештаја смањивањем таксе са 2 кр. на 50 пара;

Тач. 107. пројекта примљена за тач. 111. извјештаја смањивањем таксе са 5 на 3 круне;

Тач. 108. пројекта примљена је за тач. 112. извјештаја, а тач. 109. пројекта за тач. 113. извјештаја;

Тач. 110. пројекта за тач. 114. извјештаја, смањивањем таксе са 1 кр. на 50 пара;

Тач. 111. пројекта примљена је за тач. 115. извјештаја.

Извјестилац чита тач. 112. пројекта за тач. 116. извјештаја, по којој узимају учешћа у објашњење г. г. Вулетић, С. Ђурашковић, В. Кривокапић, Пилетић и Дожић, послје чега је такса по овој тачки повећана са 1 на 2 круне.

Даје се 10 минута одмора.

Послије одмора.

Председник наставља прекинуту сједницу.

Извјестилац чита тач. 113. пројекта за тач. 117. извјештаја, која је примљена по пројекту.

Извјестилац чита тач. 114. пројекта за тач. 118. извјештаја, по којој је смањена такса са 5 на 3 круне.

Тач. 115. пројекта примљена је за тач. 119. извјештаја; а тач. 116. за тач. 120. смањивањем таксе са 5 на 3 круне.

Извјестилац чита тач. 117. пројекта за 121. извјештаја, по којој узимају учешћа у објашњење г. г. Шобајић, Пилетић, М. Ђуровић и Вулетић, послје којег је ова тачка примљена по пројекту.

Тач. 118. прој. примљ. је за тач. 122. извј.
" 119. " " " " 123. "
" 120. " " " " 124. "
" 121. " " " " 125. "

Извјестилац чита тач. пројекта 122. за тач. 126. извјештаја, по којој узимају учешћа г. г. Шобајић и М. Ђуровић, послје којег је такса по овој тачки смањена са 5 на 2 круне.

Тач. 123. и 124. пројекта примљене су за тач. 127. и 128. извјештаја, смањивањем таксе са 2 на 1 круну.

Извјестилац чита тач. 125. пројекта за тач. 129. извјештаја, по којој су узели учешћа у објашњење г. г. Шобајић Н. Јовановић и Љ. Бакић, чија је редакција усвојена, т. ј. да се такса по овом члану смањи у пола тарифе, а да се дода: да се плаћа за свједоштво средње и стручне школе, а тако и за матуру, такса од 1 круне.

Извјестилац чита тач. 126. пројекта за тач. 130. извјештаја, по којој су узели учешћа г. г. Шобајић, Дожић, Вулетић, Вукчевић, Д-р Марушић и Пилетић, послје којег је примљена редакција Шобајићева, т. ј. да се такса по овој тачки смањи, са 2 на 1 кр., али да се дода: да се иста такса плаћа за приватне испите у средњим и стручним школама.

Тач. 127. прој. примљ. је за тач. 131. извј.
" 128. " " " " 132. "
" 129. " " " " 133. "

Извјестилац чита тач. 130. пројекта за тач. 134. извјештаја, по којој узимају учешћа у објашњење г. г. поп Капичић, Вулетић, Шобајић, Н. Јовановић, Вукчевић, Дожић, поп Ш. Глиговић, Д-р Марушић, Шобајић, Пилетић и серд. С. Пламенац, послје чега је такса по овој тачки у цјелости по пројекту примљена.

Извјестилац чита тач. 131. пројекта за тач. 135. извјештаја, по којој је смањена такса за прву алинеју, са 10 на 2 круне, а за другу са 10 на 5 круна, у смислу редакције попа Николе Симоновића.

Извјестилац чита нову тач. 136. извјештаја, која је примљена по редакцији одборовој.

Сједница је закључена у 6³/₄ послје подне, а LXXVI. заказана за 28. ов. мј. у 3 сата послје подне.

ЗАПИСНИК

од 28. фебруара 1907.

LXXVI. редовни састанак редовног сазива Народне Скупштине.

Почетак у 3 сата послје подне.

За министарским столом г. г. министри: Радовић, Ивановић и Церовић, а тако и повјереник Књ. Владе, г. М. Ђуровић.

Председник отвара LXXVI. сједницу.

Секретар Павићевић чита записник LXXV. сједнице, који је примљен без примједба.

За чита молбе и жалбе, и то: Душана Вујаџића, учитеља из Подгора; Дуње Богића Марковића из Подгорице, коју узима за свој предлог г. Јовета Бетковић, и Вукајла Рајковића с друштвом из Васојевића, коју г. Васо Ђулафић узима за свој предлог.

Даље чита предлог г. Риста Бошковића, односно помоћи пребјеглим преограничарима у Колашину.

Послије чита интерпелације, и то: серд. Сава Пламенца на г. министра Финансија, односно његове редовне пензије; и Јована Пламенца на министра унутрашњих дјела, односно неизвршеног избора у капетанији пјешивачкој.

Напосљетку чита молбу попа Шпира Глиговића, по којој моли за шестодневном одсуство, које му је Скупштина одобрила.

Спасојевић предлаже, да се за сваки посланички предлог не бира одбор, већ да се изабере одбор за више таквих предлога, који би се одбор мијењао. По овом питању узели су учешћа у објашњење г. г.: пред. В. Ш. Петровић, Пилетић, Љ. Бакић, Д-р Марушић, Вулетић, Дожић, Н. Јовановић, потпредседник Радловић, мин. Церовић и Раичевић, послје којег је усвојен предлог Љ. Бакића, т. ј. да се сортирају једнородни предлози и да се за сваку групу тих једнородних предлога изабере нарочити одбор за проучавање истијех.

Прелази се на дневни ред.

Извјестилац чита тач. 132. пројекта за 137. извјештаја, по којој узимају учешћа у објашњење г. г.: Шобајић, М. Ђуровић, Вулетић, Тошковић и Вукчевић, послје којег је ова тачка примљена по пројекту.

Извјестилац чита тач. 133. пројекта за 138. извјештаја, по којему је за тачку б.) такса смањена са 2⁰/₁₀ на 1⁰/₁₀.

Извјестилац чита тач. 134. пројекта за 139. извјештаја, по којој узимају учешћа у објашњење г. г.: Вукчевић, Н. Јовановић, М. Ђуровић, Шобајић, Рад. Поповић и Пилетић, послје којег је ова тачка примљена саредакцијом Вукчевића: да се по овој тачки такса ослободи на новце, који наши држављани шаљу из Америке преко државних власти. Тачке 135. и 136. пројекта примљене су за 140. и 141. извјештаја.

Извјестилац чита тач. 137. пројекта за 142. извјештаја, по којој узимају учешћа у објашњење г. г. Тошковић, Шобајић и Рад. Поповић, послје којег је ова такса смањена са 1⁰/₁₀ на 1⁰/₁₀ ⁰/₁₀, у смислу предлога Тошковића.

Тач. 138. пројекта примљена је за тач. 143. извјештаја смањивањем таксе са 1²/₂₀ ⁰/₁₀ на 1²⁰/₂₀ ⁰/₁₀.

Тач. 139. пројекта отпала је по предлогу Шобајића.

Извјестилац чита тач. 140. пројекта за 144. извјештаја, по којој узимају учешћа г. г.: В. Кривокапић, Вулетић и Тошковић, послје којег је ова тачка примљена по пројекту. Тач. 141. пројекта примљена за тач. 145. извјештаја.

Извјестилац чита у завршна наређења чл. 45. пројекта за чл. 47. извјештаја; и чл. 46. пројек. за чл. 48. извјештаја.

Љ. Бакић предлаже, да се унесе нови члан са редакцијом: Сви приходи од ових такса иду у државну касу, који ће за извјесан број година књаж. Влада поподијелити у два једнака дијела, и то, један дио за државу, а други дио да се подијели сеоским самоуправним општинама.

Ово питање изазвало је дужу и оштрију дебату, по којој су узели учешћа, и то изјављујући сагласност са предлогом Љ. Бакића, г. г.: Тошковић Н. Јовановић Пилетић, Раичевић и Шобајић, но да би требало помоћи општини, а противу предлога г. г. Вулетић, Спасојевић и Р. Поповић.

Министар председник А. Радовић изјавио је мишљење, да би због јединствености закона о буџету требало предвиђети неку државну помоћ у закону о општинским самоуправама.

Даје се 10 минута одмора.

Послије одмора.

Председник наставља прекинуту сједницу.

Продужује се иста дебата, по којој су узели даље учешћа г. г.: Раичевић, Спасојевић, Шобајић, Тошковић, Дожић, Вулетић, Ј. Пламенац, Ристо Бошковић, Д-р Марушић, Бајагић, М. Николић и министар председник А. Радовић, послје чега је донешено већином скупштинска одлука: да се редакција Љ. Бакића за нови члан упути одбору на проучење.

Сједница је закључена у 6³/₄ послје подне, а LXXVII. заказата за 1. марта о. г. у 3 сата послје подне.

Секретари: **Љуб. Бакић,**
Милија Павићевић.
Председник Народне Скупштине, **В. Шако Петровић.**

ЗАПИСНИК

од 1. марта 1907. г.

LXXVII. редовни састанак редовног сазива Народне Скупштине.

Почетак у 3 сата послје подне.

За министарским столом г. г. министри: Ивановић и Церовић и повјереник књ. владе г. Ђуровић.

Председник отвара LXXVII. сједницу. Секретар Павићевић чита записник LXXVI. сједнице, који је примљен без примједба.

Затим чита молбу Стане Вукмановића из Подгора; Филипа Секуловића из Брскоута и молбу Николе Кашиковића из Сарајева, коју је за свој предлог узео г. В. Ш. Петровић.

Затим чита интерпелацију г. Марка Петровића на министра унутр. дјела, односно куповања непокретних добара у Бару и околини од стране наших сиромашних држављана, за које се проносе гласови, да их купују за стране држављане — Талијане.

Прелази се на дневни ред.

Вулетић напомиње, како из извјесних разлога није гворорио у начелу о закону о таксама. Вели, да није било потребно исти пружати народу из разлога: што је закон комплициран; што се наш народ сели; као и стога што се у буџету предвиђа приход од такса, а има и суфицита; — а тијем прије што је — каже — и сам министар председник и финансија рекао, да ће овај закон ступити на снагу тек послје неколике године.

Вукчевић напомиње, како је одбор предвидио, да овај закон ступи на снагу по уређењу самоуправних општина. Да се не би неправилно узимале досадашње таксе од стране власти, већ законом, — потребно је било, да се узаконе осим нових и досадашње таксе и оне, које падају на чиновништво одмах увести, а остале доцније, у ком смислу предлаже редакцију, говорећи у прилог исте.

Министар Радовић примјеђује Вулетићу што га је погрешно разумио, кад је раније говорио о ступању на снагу закона о таксама и вели, да је рекао, да ће овај закон ступити на снагу онда, када то Скупштина ријеша, а да се неће моћи примјењивати за неколике године због оскудице стручних чиновника; а тврди, да буџет не зависи од прихода овога закона.

Вулетић је мишљења, да закон не може дјелимично ступати на снагу у смислу предложене редакције, а напомиње да су ситне оне таксе, за које се предлаже да доцније ступе.

Вукчевић примјеђује Вулетићу и жали, што он, као председник општине и судија не зна, да имовински закон није ступио још у цјелости на снагу. Вели, да ће приход бити према нашим приликама знатан од такса и ако су неке изостављене за доцније.

Вулетић се објашњује са Вукчевићем. Ј. Пламенац говори о тешком посланичком позиву, којему вели нијесмо одговорили, нити смо досљедни адреси, кад ударимо народу терет у таксама. Противан је, да се овај закон усвоји.

Н. Јовановић примјеђује, што се по неки истичу као виши народњаци од осталих посланика, и што се популарно тиме, што доводе овај закон са адресом. Тражи, да се овај закон поврати одбору.

Поп Вуко Чејовић такође примјеђује неким горвонцима, који проповиједају, као да овим законом тјерамо народ; већ тврди, да се овим законом иде у корист народу и његовом благостању и правилнијем уређењу.

Шобајић примјеђује Пламенцу, што овако не жаљаше народ од намета, кад се претресао закон о учитељским платама.

Ј. Пламенац објашњује се са Шобајићем.

Ристо Бошковић вели, да је само маска и обмана, што се неки мимо осталијех истичу за народ, кад су против овога закона и кад исти сматрају за намет. Објашњује, да је и данас наш народ у жалосном и примитивном стању, али да су томе узрок фактори из прошлости, а да је жеља народнијех изабраника, да се нашем народу притегне у помоћ и да се изведе по свима гранама из примитивног живота.

Ристо Поповић објашњује, како би закон требало примјенити, и чуди се, што се на основу истог очекује закон о самоуправним општинама. Предлаже, да се овај закон одложи до 1908. године, а да се у овој сесији претресе закон о самоуправним општинама. Противан је, да се у овом закону уноси клаузула по предлогу Љ. Бакића, напомињући, да би то био јединствени случај.

Н. Татар приговара, како је наш народ дошао до убојења, да је монопол дувана најтежа болест за народ, који би на основу тога убојења требало сјекирама сјећи, и тврди, да је закон о таксама већи монопол и опаснија економска болест.

Поп Вуко Чејовић напомиње неке неприлике које наш народ трпи од монопола, али се задржава објашњавања, већ ће се то доцније претресати.

Пилетић приговара на неке неумјесне палбе опструкционаша истицањем намета на народ. Објашњује, како је закон о таксама у корист народа, пошто ће им терет у њихову корист доћи. Истиче редакцију Вукчевића, како се њом у најмогућнијим границама заштићује народ, док

се иде на штету чиновничких интереса.

Раичевић такође примјећује, да се опозиција из неког логора популарише законом о таксама и монополном, управо да се популарише она влада, која је била против самоуправних општина и овај закон о таксама пројектирала. Приговара Вулетићу, што тражи да овај закон ступи послје неколике године, а Пламенцу, кад вели да је већина Скупштине недоследна са адресом; а највише Н. Татари, који сада, пошто је престао бити комесар монопола, тражи, да се монопол сјекирама сијече, а док је у истоме био, служио је на штету наше државе и држављана, кад је процјењивао дуван истијех, и кад је носио пет хиљада и сервилно се молио Богу за здравље свога шефа, Тита Буколина.

Слаже се са редакцијом Вукчевића. Н. Татар улази у објашње и узгреде са Раичевићем. Истиче, како се је он крећу на границама и по унутрашњим претпостављених. У своме говору тенденциозно и са непристојним изразима напада бившу и садашњу владу, што је изазвало јаку узрујаност у Скупштини.

Даје се 10 минута одмора.

(Наставиће се)

Хаг и Штутгарт.

На два се мјеста овијех дана претресало питање о одржању свјетскога мира. У Хагу су се искупили заступници цивилизованијех држава, а у Штутгарту се састао међународни конгрес социјалних демократа из свијех страна свијета. Ово је осми конгрес ове врсте, а први који је одржан у Паризу, остао је у успомени с тога, што је на њем одређен дан 1. маја за раднички празник.

На конгресу у Хагу Енглези су изнијели предлог о ограничењу наоружања, што би имало бити први корак постигнућу коначнога циља, т. ј. одржању свјетскога мира. Али у исти час, кад је тај предлог објелодаћен, њемачки канцелар Биллов изјавио је, да Њемачка не може учествовати у претресу тог питања и предлогу је већ тада одзвонило било. Хашка конференција ограничила се је с тога на резолуцију пуну фразу, али без икакве практичне вриједности. Рат остаје и даље постоје средство; у међународним сукобима коначно ће и унапријед одлучивати — мач.

И међународни социјал-демократски конгрес у Штутгарту занимао се је питањем о одржању свјетскога мира. А што би и могло странку пролетаријата више занимати по милитаризам и могућност крвавих ратова, јер баш пролетаријат највеће жртве у рату подноси, па је с тога овај и највећа несрећа за њ и за његове присталице.

Природно је, да је при претресу о свјетском миру и о милитаризму морао доћи говор и на тако звано питање о патриотизму, нарочито о становишту, које заузима пролетаријат према својој отаџбини и према своме народу. Кад би социјал-демократи на чисто били с питањем, да отаџбина не припада само владајућој већ и радничкој класи, само би по себи ријешено било становиште, које би они заузели у случају зарађења своје с којом другом државом. У вријеме, кад је социјална демократија била без стварне моћи, кад се је сав њен рад крећу још у границама теорије, кад је Маркс без обзира на приговоре политичких и економских фактора формулисао своје догме, тад је социјална демократија била на становишту апсолутне негације сваког патриотизма и национализма и стављала је на томе за дуго. Али времена се мијењају! Како су у многим социјално-демократским догмама у странци пролетараца искрслеле несугласице, тако је и у питању о патриотизму дошло у Штутгарту до опште опреке с пређашњим погледима, и антимиитаризам, који је за толико времена био истакнут на црвеној радничкој застави, покопан је ту за вазда.

Што је била суштина свијех изјава о патриотизму, види се из го-

вора представника разних народа. На питање: „што би радили у случају рата између ваше државе и које друге,“ одговориле су све важније групе социјалдемократе, да *би пролетарци пошли у рат за своју отаџбину*. Талијанци су рекли, да би с одушевљењем пошли, да проћерају непријатеља са свог огњишта. Белгијанци су изјавили, да о неучествовању пролетараца у рату не може бити ни збора. Бебел је довикнуо: „Њемачка нам је милија од свега на свијету“. Једини Французи остали су у неколико на пређашњем пролетарском становишту, али у главном све су се групе сложиле у томе, да је дужност радничких класа да рат спречавају, а ако га већ спријечити не могу, да онда учине све што би његов свршетак убрзало и омогућило пад капиталистичке премоћи, која је једини узрок ратовима.

У Штутгарту је, дакле, јавно опровргнут социјал-демократски антипатриотизам, и у томе је велика важност овог конгреса. А с погледом на створене закључке у Штутгарту и Хагу, скоро би се могло рећи, као да је зближење антипода почело. Догме застаршавају и падају, али народносни осјећај не гине, он је јачи од свијех догма.

Књижевност, умјетност, просвјета

(**ХII. конгрес српских земљорадничких задруга у Србији**). У Биограду ће се 26. 27. и 28. авг. о. г. одржати дванаести конгрес српских земљорадничких задруга у Србији. Изашао је већ и тачан програм о раду тога конгреса. У задругарским савјетовањима том приликом претресаће се ова питања:

О задружном образовању (задружне књижице, читаонице, сијела, предавања, читања), референт Миливој Николић, старјешина секретаријата савеза земљорадничких задруга; *о земљорадничким задругама за кредит*, референт Лазар Тодоровић, старјешина надзорништва главног савеза; *о задругама за набавку средстава за производњу и средства за пошрошћу*, референт Драгутин Веселиновић, старјешина тржнога одјељења земаљског савеза; *о задругама за заједничку набавку и уједињење земљорадничких сиврава*, референт Живко Живковић, надзорник главног савеза; *о мљекарским задругама*, референт Лујвик Тејкал, стручњак за мљекарство, инструктор главног савеза; *о виноградарским и воћарским задругама*, референт Војислав Т. Катунца, надзорник главног савеза; *о задругама за продају задругарских и задружних производа*, референт Момчило Миланковић, надзорник главног савеза; *о задругама за заједничко помагање у болести и смрти*, референт Ал. Ристић, надзорник главног савеза; *о задружном суду или суду добрих људи у нашим задругама*, референт Драгиша Станковић, надзорник главног савеза.

Расправљаће се и ова питања: Живојин О. Дачић, професор, секретар универзитета: *Наше земљорадничке задруге и рад на народном просвјештању*; Јоша Марковић, државни окружни економ, управник пољопривредне станице за округ моравски: *Услови најрепродуктивније ђернаше живине*; Милан Јовановић, културни инжењер: *I. Пољаве и суше у Србији. II. Воде за пиће у Србији*; Милан Ст. Недељковић, учитељ: *Земљорадничка жена*; Милутин Савић, начелник министарства народне привреде у пензији, директор свиларскога друштва: *О ипериоди воћа*; Милутин Месаровић, индустријалац: *Домаће шржшиће (унутрашња њијаца)*; Михаило Аврамовић, управник земаљскога савеза земљорадничких задруга: *Пошребе данашње земљорадње и закони земљорадничкога кредита*; Св. М. Марковић, лекар, председник друштва за школску хигијену и народно просвјештање: *Ушћај земљорадничких задруга на здравље школске дјеце*.

Као што се види, расправљана ће бити врло важна и многострука питања, а тако исто биће и врло занимљивих, поучних предавања. Корисно би било, кад би пријатељи земљорадничких задруга и из наших крајева могли отићи у Биоград да присуствују овом конгресу, гдје би имали прилике, да чују многу паметну и умјетну ријеч у корист нашег општег и материјалног и здравственог и моралног унапређења.

Савез се постарало и за добре станове и јело, те ће у свима хотелима које је управа одредила, бити јеловници на јавном мјесту изложени. Биће и чланова

одборских, који ће сваком на услузи стајати било за стан било за друго.

(**Српско Новинарско Удружење**). Ове године навршило је Српско Новинарско Друштво у Биограду двадесетогодишњицу својега постанка. Тим поводом ријешила је управа друштвена, — како „Биоградске Новине“ јављају — да у овој јубиларној години чланови учине излет у Босну, Херцеговину, Дубровник, Боку Которску и Црну Гору, да би боље познали живот и прилике у тим крајевима, и да виде природне љепоте тих српских крајева. Друштво се креће на пут у недељу 2. септембра, а на том путу походиће Сарајево, Мостар, Дубровник, Херцег Нови, Котор и Цетинје, а при повратку Сплет, Задар, Ријеку и Загреб. Новинари ће се задржати на путу двије недеље дана а, путују са својим породицама.

(**Резолуција српских професора у Србији**). Удружење српских професора у Србији донијело је на својој скупштини, коју је овијех дана одржало у Биограду, ову резолуцију:

1.) Средње школе не треба да су једноликог типа. 2.) Све потпуне средње школе треба да имају заједничку основу са националним обиљежјем у прва четири разреда, послје којих би се дијелиле у два одсјека: гимназиски и реални. 3.) Осим потпуних средњих школа треба да постоје и непотпуне средње школе са по четири разреда, са обиљежјем као и потпуне средње школе, али се тим школама са по четири разреда према мјесним потребама може дати и реално обиљежје.

(**Управитељеве биљешке**). Божа К. Маршићанин, управник града Биограда у пензији, јавља, да је дао у штампу I. и II. књигу: „Управитељеве биљешке (Од вјеридбе до смрти краља Александра)“, писане докле је био на положају управника Биограда и у свакодневном додиру са пок. краљем Александром. У овим биљешкама има пуно интересантних ствари, које су до сада или сасвим непознате или погрешно познате биле. Пријатеље и познанике моли, да се заузму око растурања књига и да му благовремено уз пошљај новца јаве: колико примјерака ових да им пошље, јер због малог броја штампана књига, дошњице их неће бити за продају. Свака књига биће величине преко 12 штампаних табака осмине. Прва књига разаслаће се поручиоцима до 15. септембра, а друга четрдесет дана послје прве. Цијена је појединој свесци I и по динар. Ко поручи обје књиге унапријед, добива их за 2 динара. Поручница без новца неће се узимати у извршење. Поруче и новац ваља слати на адресу писца у Биоград, Свето-Савска улица, број 1.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

(**Биоградском „Одјеку“**). Орган самосталних радикала објавио је својим читаоцима, да је у Биограду „донутовао“ Симо Шобајић, „угледни“ члан Народне Странке у Црној Гори, који је „избјегао“ испред полиције г. Лазара Томановића, која га је оптужила за неколико политичких криваца. Дакле је „Одјек“ дочекао и представио г. Сима Шобајића као *политичког мученика и емигранта*. Да се види, како је „Одјек“ добро обавијештен о нашим приликама и личностима, које су се истакле на политичком пољу као борци за народ, у идућем броју донијећемо неколико података, кад их из Суда прикупимо, који ће најбоље објаснити, испред каквог г. „терора“ г. Шобајић „избјегао“.

(**Балканска Изложба у Лондону**). За Балканску Изложбу у Лондону може се рећи, да је постигла потпуни успјех. Сви листови свјетски изражавају се о њој веома повољно, а нарочито енглески. Тако каже један енглески лист између осталог и ово: „Предмети, који су изложени на Балканској Изложби привлаче живо пажњу. Енглеско мишљење је до сада било, да балкански народи нијесу довољно културни, но једна похода у Балканску Изложбу, један поглед на балканску умјетност и индустрију доволни су, да човек промијени своје мишљење.“

(**Звијезда репатица**). Од почетка овог мјесеца сваке ноћи око 2 сата изјутра види се на истоку звијезда репатица са дугим свијетлим траком обрнутим к југозападу. Привидна величина свијетлог репа износи око 4 метра а ширина око 70 цент. Она излази за „Влашићима“ на лијево у привидној даљини од 20 метара. Појаву ове звијезде народ тумачи судбоносном, јер су му непознати путеви репатих звијезда, које се у одређеном броју година земљи приближују, а тада их и видимо.

ТЕЛЕГРАМИ

Беч, 12. августа. Званични комитет о састанку министара Ерента-ла и Титонија констатује потпуну једнодушност у односима Аустро-

Угарске и Италије према балканским државама.

Тангер, 12. августа. Говори се, да се Мулеј Хафид спрема на Казабланку.

Ишл, 13. августа. Цар Франц Јосиф примио је у аудјенцију талијанског министра спољашњих послова Титонија, који се сјутра враћа у Италију.

Биоград, 13. августа. Краљ се је с краљевићем Александром повратио у Биоград са свог пута по унутрашњости.

Цариград, 15. августа. Персијски посланик предузео је лично у Илдизу кораке, да се турска војска повуче са персијског земљишта.

Софија, 16. авг. Двадесетогодишњи јубилеј владања књаза Фердинанда прослављен је као народна свечаност. Изјутра присуствовао је књаз с дјецом служби Божјој на егзерцирном пољу, гдје су га чекали: дипломатски кор, министри и многобројни народ. Послје дефиловања војске, министар војни предао је књазу у име војске медаљу споменуцу за двадесетогодишњу службу, као главни командант војске. Иза тога било је честитање. Министар председник предао је књазу извјештај, у коме су изложени сви важнији послови извршени у току потоњих 20 година у Бугарској. Књаз је даровао 100.000 франака за подизање болнице за туберкулозне и 10.000 франака за сиромашне ученике.

Цариград, 17. августа. Чује се, да се у Илдизу спрема промјена великог везира, и да је Тевфик-паша одбио да се прими тог мјеста.

Париз, 17. августа. Листови доносе из Тангера, да је у Фесу букнула револуција и да су султани и министри затворени у двору, а да је брат султана Мулеј Махомед, који је до сад био затворен, проглашен за султана. По улицама бије се бој, а један дио вароши је у пламену.

Петроград, 17. августа. Изречена је пресуда против зачетника атентата на цара. Никитенко, Симовски и Наумов осуђени су на смрт, четворица на тешку робију, петорица на прогонство, а шест их је ослобођено.

Софија, 17. августа. Поводом јучерашње свечаности књаз је одликовао све ministre. На егзерцирном пољу био је јуче објед за 2600 особа, за вријеме којег су министри Гудев и Генадијев наздравили књазу, која је здравица с одушевљењем примљена.

Париз, 18. августа. Грчки принц Ђорђе вјерио се са принцем Маријом Бонапартом.

Самос, 18. августа. Гувернер Кратеодори паша свргнут је, а за гувернера наименован је Георгијас, савјетник касационог суда.

Нижни Новгород, 18. авг. Колера се све више шири. Данас је било 6 случајева, од којих 5 смртних.

СПИСАК СТРАНАЦА

присјелих на Цетинје од 11. до 18. августа 1907. год.

Гранд Хотел: Др. Ј. Бенедикт, држ. тужилац из Аусе-а; Др. А. Шенбер, лекар из Каира; Др. Ј. Клаусачек, професор из Прага; браћа Кандус, трговци из Беча; Др. Гедеке с госпођом, лекар из Дрездена; барон Левец, прив. из Далмације; Т. Милин, посједник из Котора; С. Ђурковић, посједник из Боке; А. Медин, трговац из Будве; де Томасон, војни аташе из Париза; Ф. Веркен, рентијер из Париза; А. Бохач, пошт. чиновник из Моравске; А. Хинкелман, учитељ из Моравске; Ј. Частек, чиновник из Пилзена; В. Влах, професор из Пилзена; М. Червенц, љак из Пилзена; Р. Шлик, чиновник из Беча; А. Спаић, капетан из Будимпеште; П. Каквони, трговац из Равене; Б. Ладислав, трговац из Прага; Ј. К. Магуљани, инжењер с Ријеке; Др. А. Баумбах с госпођом, судија из Диселдорфа; М. П. Баклиј, прив. из Лондона; Др. К. Фроман, директор из

Нирнберга; Др. Ј. Бихрингер, професор из Брауншвајга; Н. Рост с породицом, прив. из Берлина; В. Бровн с госпођом, сликар из Млетака; Др. М. Хелих, чиновник из Берлина.

Хотел Рајнвајн: Г. Вајсерт с госпођом, чиновник из Беча; Н. Ђинај с породицом, трговац из Скадра; Ј. Клир, чиновник из Прага; Н. Карул с госпођом, чиновник из Берлина; Х. Шефлер, сликар из Берлина; А. Вилдман са сином, чиновник из Прага; Ф. Шварц, трг. путник из Беча; Х. Фриал, правник из Беча; К. Шмит, монтер из Франкетала; Г. Паликућа с продицом, трговац ил. Мостара; К. Маркиз, посједник из Граца; Е. Хамлих, трг. путник из Беча; Г. Колмунцер, полицијски комесар из Прага; Ј. Хајнер, учитељ из Крумбаха; Ј. Шнајдер, судија из Хулфехина; Х. Вајмберг, судија из Вајмара; С. Тегетмајер, судија из Вајмара; Алберт Ришар, архитект из Париза; Стево Тујковић, посједник из Грбља; Никола Тујковић, богослов из Грбља; Марко Тујковић, ђак из Грбља.

Званични огласи

ШКОЛСКИ ОГЛАС

Потписана управа даје на знање, да ће редовна предавања у Књ. Црн. државној вел. гимназији на Цетињу отпочети 1. септембра 1907. године.

Сваки ученик, који жели ступити у први разред гимназије, треба да донесе собом крштеницу, којом ће освједочити, да нема мање од 10 ни више од 13 година. Исто тако мора сваки да прикаже свједоцбу четвртога разреда основне школе, након чега ће се моћи припустити пријавном испиту из вјеронауке, рачуна и српскога језика.

Уписивање ће бити за први разред 27., 28., 29. и 30. августа од 8 сати изјутра на до подне, а по подне ће се држати пријамни испити.

У други, трећи, четврти, пети и шести разред уписивање се ученици 30. и 31. августа.

Поправни испити држаће се 29., 30. и 31. августа до подне и по подне.

При уписивању треба сваки ученик, који улази у први разред, да плати 4 круне, а остали по 5 круна.

Сваки ученик прије него се упише, треба да испуни „Пријаву“, која се кућује у овдашњој књижари.

Цетиње, 18. августа 1907.

1—1 Управа Гимназије.

ШКОЛСКИ ОГЛАС

Предавања у Књ. Црног. нижој држ. гимназији у Подгорици почињу идуће 1907/8 школске године 1. септембра.

У први разред гимназије примају се они ученици, којима није мање од 10, ни више од 13 година, и који су свршили четврти разред основне школе с добрим успјехом, а који уз то издрже пријамни испит из закона божијег, српског језика и рачуна.

Сваки је ученик дужан донијети крштеницу и свједоцбу, а уписивање ће бити 27, 28, 29 и 30 августа од 8—11 прије подне, а послје подне од 2—6 држаће се испит пријављенима.

У II, III и IV. разред уписују се ученици 31. августа до подне.

Послије одређеног рока за уписивање неће се нико примити.

Сваки нови ученик, који буде примљен треба да плати четири круне уписнине, а остали по пет круна.

Сваки ученик прије него се упише, треба да испуни „Пријаву“, која се кућује у овдашњој књижари.

Подгорица, 10. августа 1907.

2—3 Управа Гимназије.

НА ЗНАЊЕ

свима Управама Школа у Књ. Црној Гори.

На основу ријешења г. Министра Финансија и Грађевина од 30. јула тек. год. број 284, — Управи Државне Штампариие спада у дужност, да о свом трошку до потоње поште шаље свима школским Управама све књиге — уџбенике државног издања — за школску 1907—8. годину.

У смислу наведеног ријешења, — све школске Управе шиљаће своје наруџбине за уџбенике државног издања Управи Државне Штампариие на Цетињу а истовремено и новац за наруџбину.

Управа Држ. Штампариие послаће свима школским Управама списак са цијенама свију уџбеника државног издања, а уз исте и штампане формуларе, који ће школским Управама важити само за наруџбину књига.

Управа Државне Штампариие примаће и отпављати све наруџбине за школске уџбенике, за које прими уредну наруџбину и новац за исту. Наружбина неће бити извршна без предходне наплате.

Број 294.

Цетиње, 3. августа 1907.

Из Канцеларије

Министарства Финансија и Грађевина

3—3 Одјељење Управа Држ. Штампариие.

ОБЈАВА

Обласном Суду у Подгорици, потребно је шездесет метара дрва за огрјев својих одјељења и истражног затвора, у течају ове и 1908. године.

Ради набавке горње количине дрва, држаће се јавна лицитација у канцеларији Обласног Суда, на дан 5. септембра т. г. у 9 сати прије подне и 3 послје подне.

Позивају се сви они, који желе лицитирати, да се у означено вријеме пријаве лицитације ради, а услови уговора могу се проучити у канцеларији Обласног Суда, за вријеме канцеларијских часова.

Број 2119—VII—1907—68. Из Канцеларије Обласног Суда, 11. августа 1907. Подгорица, 1,2

ОБЈАВА

По одобрењу Министра Финансија и Грађевина у четвртак 25. августа т. г. даваће се у канцеларији управе царинарнице ријечке на лицитацију поправка магазина соли — „Шегарнице“ — на Ријеци.

Подробнија обавјештења о лицитацији и нужним поправкама могу се добити сваког радног дана у канцеларији поменуте царинарнице.

Број 346. Из Канцеларије Министарства Финансија и Грађевина, 16. августа 1907. г. на Цетињу. 1,1

ОБЈАВА

По пристанку обију Главних Управа, а ослањајући се на одредбе међународне поштанске конвенције — Римска ревизија — учињена је измјена у тарифи за размјену упутница између Црне Горе и Аустрије и аустријских пошта, на Истоку: да се наплаћује по 20 пара за суме до 50 круна односно 50 франака, мјесто досадашњих 40 круна односно 40 франака.

Остале таксе остају неизмијенене.

Ова измјена важи од 1. октобра 1907. године по новом календару.

Број 5007—426. Из Поштанско-Телеграфског Одјељења Министарства Унутрашњих Дјела. 13. августа, 1907. Цетиње, 1,1

ОБЈАВА

Потоња четири дана мјесеца августа вршиће се упис ученика-ца у Цетињској основ. мушкој и женској школи од 8—11 часова прије подне.

Р. 26, Бр. 372, 1,1 Управа школе

Службени огласи.

СТЈЕЧАЈ. — У смислу ријешења Књ. Обласног Суда у Подгорици, од 15. јуна 1907. год. број 1614—IV—1905—344., отворен је стечај над презадуженом имовином Баја Вукова Живковића из Подгорице, услед чега се позивају сви његови дужитељи, да до дана 25. августа ов. год. поднесу Обласном Суду своја потраживања поткријељена односним исправама.

Послије реченог дана ниције се потраживање неће усвојити.

Број 1614—IV—1905—344.

У Подгорици, 10. јула 1907. год.

Из Канцеларије Књ. Обласног Суда Р. 76, Бр. 327, 3,3

ОБЈАВА. — Сагласно ријешењу Књ. Обласног Суда на Цетињу од 26. јуна тек. год., број 2284—IV—1902—595, обављује се, да је сва имовина Ника Богданова Јабучанина распродата за круна 154,67 пара, те се позивају сви његови дужитељи, да се најдаље до 1. септембра ове године пријаве обласном суду са својим потраживањима поткријељеним односним исправама, којег се дана имају пријавити и они, који су већ тужбе предали суду с напоменом, да ће се тога дана међу дужитељима поменутог свота подијелити, и да се доцније потраживање у погледу ове подјеле неће усвојити.

Цетиње, 3. августа 1907. год.

Књ. Обласни Суд

За вршиоца дуж. председника Судија

Р. 107, Бр. 356, 2,2 М. Вукчевић

ОГЛАС. — Износи се на јавну продају следеће непокретности Илије Јокова Вукосавовића из Сотонића.

Кућиште са Лучњаком међу куће Вукосавовића, који граниче: од сјевера гувно, од истока Машан Томов Вукосавовић, од запада онштински пут процијењено круна 200.

Један дочић више доње куће, који граничи: од сјевера Илија Ђуров Вукосавовић, од истока и југа Милан Ивов Вукосавовић, од запада Нико Јоков Вукосавовић, процијењено круна 40.

Један Грмен у „Локве“, који граничи: од сјевера пут, од истока Илија Ђуров Вукосавовић, од југа поп Марко Вукосавовић, од запада Мило Јоков Бајковић, процијењено круна 40.

Баштина у поље на „Гребене“ ³/₄, од рала оранице, којој граничи: од сјевера Машан Томов Вукосавовић, од истока Павле Савов Вукосавовић, од југа Нико Јоков Вукосавовић, од запада конавал, процијењено круна 120.

Продаја ће се извршити у канцеларији капетанског суда на Виру.

За продају одређују се три рока, први 20. августа, 20. септембра ове год. и 20. јануара 1908. год. у 3 сата послје подне.

На првом року непокретности се неће продати испод процијењене вриједности, а на другом хоће и ниже, али не испод ²/₃ процијењене вриједности, а на трећем року, непокретности ће се уступити понудиоцу највише цијене.

Сваки је лицитант дужан положити јемство 10% од процијењене вриједности.

Позивају се сви они, који на непокретностима имају какво реално право, као и сви они, који имају право прече купње, да се пријаве суду прије почетка прве продаје.

Број 968—9—1906.

Вир, 14. августа 1907. год.

Капетански Суд

Р. 240, Бр. 371. 1,1 Кап. Лазар Пламенац

ОГЛАС. — Износи се на јавну продају непокретност Радивоја Спасојевића из Анцелата, процијењена круна 979 и 30 пара.

Продаја ће се извршити у капетанском суду у Андријевици, за коју се одређују два рока: 30. августа, 30. септембра о. г.

На првом року неће се непокретност продати испод процијењене вриједности, на другом хоће, али не испод ²/₃ процијењене вриједности, на трећем року уступити се понудиоцу највише цијене.

Лицитанти су дужни положити јемство 10% од процијењене вриједности.

Позивају се сви, који имају на непокретност реално право, дужникови повјериоци, и који имају прече право купње, да се суду пријаве прије почетка продаје.

Опис непокретности:

1.) 2 рала и ²/₄ орачице, ¹/₄ ¹/₈ и 58 ¹/₂ метара ливаде и шљивњак од 140 ¹/₂ метара простора, а засађен су 13 кор. шљива и једна велика јабука, а на ораницама засађено 20 ком. дрва шљивових и 1 велика крушка, у мјесто звано „Трулача“ граничи: од истока и сјевера Радивоје Спасојевић; од југа Стеван Милошевић; а од запада сеоцки пут.

2.) 1 рало и ¹/₈ орачице звано „Крш“ граничи: од истока Мирко Ђоковић; од сјевера Стеван Милошевић; од југа Ника Ђоковић; од запада сеоцки пут.

3.) 2 рала и ³/₄ дубраве букове, церове и грабове у мјесто звано „Коњска Главица“ граничи: од истока Секуле Нерадовић; од сјевера Ника Ђоковић; од југа Радомир Спасојевић; а од запада Машо Јолић.

Број 473—275—1907.

Андријевица, 30. јула 1907.

Капетански Суд

Р. 236, Бр. 369, 1,1 Кап. Иван П. Чукић

Приватни огласи

ТРАЖЕ СЕ ЗАСТУПНИЦИ добро познати са властима, архитектима и у грађевинским круговима за заступање једне чувене фабрике за централно гријање.

Понуде се шаљу под знаком А. F. 237. на Rudolfa Mosse, Magdeburg. П. п. Бр. 368, 1,1

ОГЛАС. Продаје се из слободне руке кућа (кафана) у улици Баја Пивљанина, број 15., која се зове кафана попа Васа и граничи се од: Запада улицом Баја Пивљанина, од југа кућом Њ. В. Књаз Мирка, од сјевера до куће Иване Косијерске и од запада до Антона Рајнвана. Ко има жељу да ову кућу—кафану купи, нека се обрати на наследника пок. попа Васа, Ивана В. Поповића, судију из Зајечара—Србија.

Р. 72, бр. 347, 3,5.

Шљунка, разбијеног камена, шљаке ли да те готово безвредносе продукте претворите у злато? Онда фабрикујте, по моме методу и патенту, од цемента и песка:

КАМЕНЈЕ ЗА ЗИДАЊЕ
ЦРЕП ЗА КРОВ
ПЛОЧЕ

ОГРАДЕ БУНАРА И ЦЕВИ
Потребне комплетне справе продајем врло јефтино. Само ручни рад. Нису потребне никакве машине. Сви обавештаји и проспекти бесплатно.

ГОТТХОЛД ВЕРНИГ, фабрика специјалних машина, Halle a. S., Kirchnerstr. 18.
Заступник за Србију и Бугарску је г. Паја Николић, у Земуну. Број 166.
П. п.

КУПУЈЕМ сваковрсне поштанске марке; цијене повољне.

J. Neurauer
Р. 11, бр. 346, 3,20 В. Šikloš—(Hongrie).

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Тешки и неизљечими удар, који ме снашао и у црно завио пенадном смрти мојега никад непрежаљенога брата

† БЛАЖА МАТОВА МАРКОВИЋА

којега радећи на жељезничкој прузи код Зубаца у Бару, 26. јуна ов. год. притиште бријег и на мјесту испусти своју душу у 29 години свога живота — најљепшем цвијету своје младости — даје ми повод да са овим изјавим своју благодарност г. г. Марку Ђукановићу и срдариу Нику Кусовцу на њиховој заузимљивости око спровода његовог до Вира.

Друштву Барском такође хвала, на указаној помоћи у овом несрећњем случају.

Особита пак и братска хвала Крињичанима, који похиташе и у великом броју дођоше на Вир, да покојниково тијело приме, пренесу у Кринице и положи у вјечну му кућу, те ми са овим братским јем одзивом у неколико тугу ублажише.

Sugarlove па. Америка, 17. јула 1907. г.
Ожалошћени: Ристо Матов Марковић
Р. 137, Бр. 367, 1,1